

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2006/68/EÜ,

6. september 2006,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 77/91/EMÜ aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 44 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Teises nõukogu 13. detsembri 1976. aasta direktiivis 77/91/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmisega, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks, ⁽³⁾ on sätestatud nõuded mitmele kapitaliga seotud meetmele, mida sellised äriühingud võtavad.

(2) Komisjon teeb oma 21. mai 2003. aasta teatise nõukogule ja Euroopa Parlamendile "Äriühinguõiguse ajakohastamine ja äriühingute juhtimise parandamine Euroopa Liidus – plaan liikuda edasi" järelduse, et direktiivi 77/91/EMÜ lihtsustamine ja ajakohastamine aitaks märkimisväärselt kaasa äritegevuse tõhususe ja konkurentsivõime suurendamisele, ilma et vähendaks aktsionäridele ja võlausaldajatele pakutavat kaitset. Nimetatud eesmärgid on esmatähtsad, kuid ei mõjuta vajadust alustada viivitamata aktsiaseltsi võlausaldajate ja aktsionäride huve piisavalt kaitsvate kapitali säilitamise korra alternatiivide teostatavuse üldist uurimist.

(3) Liikmesriikidel peaks olema võimalus lubada jaotada aktsiaid mitterahaliste sissemaksete eest, ilma et aktsiaseltsid peaksid juhtudel, kui sellise sissemakse väärtuse hindamiseks on olemas selge hindamisalus, kasutama spetsiaalset ekspertarvamust. Sellegipoolest tuleks tagada vähemusaktsionäride õigus nõuda sellist hindamist.

(4) Aktsiaseltsidel peaks olema lubatud omandada oma aktsiaid aktsiaseltsi jaotatava reservkapitali ulatuses ja tuleks pikendada perioodi, milleks üldkoosolek võib anda loa aktsiate omandamiseks, et suurendada aktsiaseltside tegevuse paindlikkust ja vähendada nende halduskoormust, sest nad peavad kiiresti reageerima turu arengutele, mis mõjutavad nende aktsiate hinda.

(5) Liikmesriikidel peaks olema võimalus lubada aktsiaseltsidel anda finantsabi nende aktsiate omandamiseks kolmanda isiku poolt aktsiaseltsi jaotatava reservkapitali ulatuses, et suurendada paindlikkust aktsiaseltside aktsiakapitali omandistruktuuri muutuste osas. Selle võimalusega seoses peaksid kehtima tagatised, võttes arvesse käesoleva direktiivi eesmärki kaitsta nii aktsionäre kui ka kolmandaid isikuid.

(6) Võlausaldajate standardiseeritud kaitse edendamiseks kõikides liikmesriikides peaksid võlausaldajad saama teatavatel tingimustel algatada kohtu- või haldusmenetlust, kui nende nõuete täitmine on aktsiaseltsi aktsiakapitali vähendamise tagajärjel ohus.

(7) Turu kuritarvitamise ärahoidmise tagamiseks peaksid liikmesriigid käesoleva direktiivi rakendamisel arvestama seda, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivis 2003/6/EÜ siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta, ⁽⁴⁾ komisjoni 22. detsembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 2273/2003, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses tagasiostu-programmidele ja finantsinstrumentide stabiliseerimisele ettenähtud eranditega ⁽⁵⁾ ja komisjoni 29. aprilli 2004. aasta direktiivis 2004/72/EÜ, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses heakskiidetud turutavade, kaupade tuletisinstrumentidega seotud siseteabe määratlemise, siseringi isikute nimekirjade koostamise, juhtide tehingutest teatamise ja kahtlastest tehingutest teatamisega ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ ELT C 294, 25.11.2005, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2006. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 24. juuli 2006. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 26, 31.1.1977, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁽⁴⁾ ELT L 96, 12.4.2003, lk 16.

⁽⁵⁾ ELT L 336, 23.12.2003, lk 33.

⁽⁶⁾ ELT L 162, 30.4.2004, lk 70.

- (8) Seetõttu tuleks direktiivi 77/91/EMÜ vastavalt muuta.
- (9) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽¹⁾ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende enda tarbeks ja ühenduse huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning need avalikustama,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 77/91/EMÜ muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 1 lõike 1 kahekümne esimene taane asendatakse järgmisega:

“— Ungaris:

nyilvánosan működő részvénytársaság”.

- 2) Lisatakse järgmised artiklid:

“Artikkel 10a

1. Liikmesriigid võivad otsustada, et ei kohalda artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3, kui haldus- või juhtorgani otsuse kohaselt tehakse mitterahaline sissemaks vabalt kaubeldavate väärt-paberite näol, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta (*) artikli 4 lõike 1 punktis 18 või rahaturu instrumentide näol, nagu need on määratletud nimetatud direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis 19, ja kui neid väärt-pabereid või rahaturu instrumente hinnatakse kaalutud keskmise hinna alusel, millega on nendega kaubeldud ühel või mitmel reguleeritud turul, nagu see on määratletud nimetatud direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis 14, siseriiklike õigusaktidega määratava piisavalt pika ajavahemiku jooksul enne vastava mitterahalise sissemaks tegemise kuupäeva.

Kui seda hinda on siiski mõjutanud erakorralised asjaolud, mis muudaksid märkimisväärselt vara väärtust sissemaks tegemise kuupäeval, kaasa arvatud olukordades, kus sellise vabalt kaubeldavate väärt-paberite või rahaturu instrumentide turg on likviidsuse kaotanud, tuleb haldus- või juhtorgani algatusel ja vastutusel läbi viia uus hindamine. Eespool nimetatud uue hindamise suhtes kohaldatakse artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3.

2. Liikmesriigid võivad otsustada, et ei kohalda artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3, kui haldus- või juhtorgani otsuse kohaselt tehakse mitterahaline sissemaks varaga, välja arvatud lõikes 1 osutatud vabalt kaubeldavate väärt-paberite ja rahaturu

instrumentidega, mille õiglast väärtust on juba hinnanud tunnustatud sõltumatu ekspert, ja kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) õiglase väärtus määratakse kuupäevaks, millest ei ole vara sissemaksena kasutamise kuupäevani jäänud rohkem kui 6 kuud;
- b) hindamine on viidud läbi vastavalt liikmesriigis üldtunnustatud hindamisstandarditele ja -põhimõtetele, mida sissemaksena kasutatava vara puhul kohaldatakse.

Uute oluliste asjaolude ilmnemisel, mis muudaksid märkimisväärselt vara õiglast väärtust selle sissemaksena tasumise kuupäeval, tuleb haldus- või juhtorgani algatusel ja vastutusel läbi viia uus hindamine. Eespool nimetatud uue hindamise suhtes kohaldatakse artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3.

Nimetatud uue hinnangu puudumisel võivad üks või mitu aktsionäri, kellele kuulub aktsiakapitali suurendamist käsitleva otsuse tegemise päeval kokku vähemalt 5 % märgitud kapitalist, nõuda hindamist sõltumatu eksperdi poolt, ning sel juhul kohaldatakse artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3. Selline/sellised aktsionär(id) võib/võivad nõudmise esitada kuni vara sissemaksena tasumise kuupäevani, tingimusel, et nõudmise esitamise päeval kuulub kõnealus(t)ele aktsionäri(de)le endiselt kokku vähemalt 5 % äriühingu märgitud kapitalist nagu aktsiakapitali suurendamist käsitleva otsuse tegemise päeval.

3. Liikmesriigid võivad otsustada, et ei kohalda artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3, kui haldus- või juhtorgani otsuse kohaselt tehakse mitterahaline sissemaks varaga, välja arvatud lõikes 1 osutatud vabalt kaubeldavate väärt-paberite ja rahaturu instrumentidega, mille õiglase väärtust tuleb määrata kohustuslike raamatupidamise aruannetes kajastatud konkreetse vara põhjal, tingimusel, et kohustuslike raamatupidamise aruandeid on auditeeritud kooskõlas nõukogu 17 mai 2006. aasta direktiiviga 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit (**).

Lõike 2 teist ja kolmandat lõiku kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 10b

1. Kui artiklis 10a osutatud mitterahaline sissemaks tehakse ilma artikli 10 lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud eksperdi aruandeta, avaldatakse lisaks artikli 3 punktis h sätestatud nõuetele ja ühe kuu jooksul pärast varalise sissemaks tegemise kuupäeva avaldus, mis sisaldab järgmist:

- a) kõnealuse mitterahalise sissemaks kirjeldus;

(¹) ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

- b) selle väärtus, sellise hinnangu allikas ning, kui see on asjakohane, hindamismeetod;
- c) seletus selle kohta, kas saadud väärtus vastab vähemalt sellise sissemakse eest välja lastavate aktsiate arvule ja nimiväärtusele või kui nimiväärtus puudub, siis nende arvestuslikule nimiväärtusele ja, kui see on asjakohane, ülekursile;
- d) seletus selle kohta, et algse hindamisega võrreldes ei ole ilmnenud uusi olulisi asjaolusid.

See avaldamine toimub iga liikmesriigi õigusaktidega ettenähtud korras ja kooskõlas direktiivi 68/151/EMÜ artikliga 3.

2. Kui mitterahalist sissemakset soovitakse teha ilma artikli 10 lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud eksperdi aruandeta artikli 25 lõike 2 alusel kavandatava kapitali suurendamise kohta, avaldatakse kapitali suurendamise otsuse tegemise kuupäeva ja lõikes 1 nimetatud teavet sisaldav teadaanne iga liikmesriigi õigusaktidega ettenähtud korras ja kooskõlas direktiivi 68/151/EMÜ artikliga 3 enne kui tuleb teha mitterahaline sissemakse. Sellisel juhul piirdub lõike 1 alusel tehtav avaldus kinnitusega, et pärast eespool nimetatud teadaande avaldamist ei ole ilmnenud uusi olulisi asjaolusid.

3. Iga liikmesriik näeb ette piisavad tagatised artiklis 10a ja käesolevas artiklis sätestatud nõuete täitmiseks, kui mitterahaline sissemakse tehakse ilma artikli 10 lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud eksperdi aruandeta.

(*) ELT L 145, 30.4.2004, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/31/EÜ (ELT L 114, 27.4.2006, lk 60).

(**) ELT L 157, 9.6.2006, lk 87."

3) Artikli 11 lõike 1 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

- a) sõnad "artikkel 10" asendatakse sõnadega "artikli 10 lõiked 1, 2 ja 3";
- b) lisatakse järgmine lause:

"Artikleid 10a ja 10b kohaldatakse *mutatis mutandis*."

4) Artikli 19 lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. Ilma et see piiraks kõikide samas seisundis olevate aktsionäride võrdse kohtlemise põhimõtet ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/6/EÜ (siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta) (*) kohaldamist, võivad liikmesriigid lubada kas äriühingul endal või oma nimel, kuid äriühingu huvides tegutseva kolmanda isiku kaudu omandada

oma aktsiaid. Ulatuses, milles sellised omandamised on lubatud, kehtestavad liikmesriigid neile järgmised tingimused:

a) loa annab üldkoosolek, kes määrab selliste omandamiste korra ja tingimused ning eelkõige omandatavate aktsiate suurima arvu, loa kehtivuse aja, mille maksimaalne pikkus määratakse siseriiklike õigusaktidega, kuid mis ei tohi ületada 5 aastat, ning tasulise omandamise korral maksimum- ja miinimumtasu. Haldus- või juhtorganite liikmed on kohustatud tagama, et iga lubatud omandamise ajal järgitakse punktides b ja c märgitud tingimusi;

b) omandamised, kaasa arvatud eelnevalt äriühingu omandatud ja talle kuuluvad aktsiad ning oma nimel, kuid äriühingu huvides tegutseva isiku omandatud aktsiad, ei tohi põhjustada netovara vähenemist alla artikli 15 lõike 1 punktides a ja b mainitud summa;

c) tehingus võib kasutada ainult aktsiaid, mille eest sissemakse on täielikult tehtud.

Lisaks võivad liikmesriigid kehtestada esimeses lõikes määratletud omandamiste suhtes mis tahes järgmised tingimused:

i) omandatud aktsiate, kaasa arvatud eelnevalt omandatud ja äriühingule kuuluvad aktsiad ning oma nimel, kuid äriühingu huvides tegutseva isiku kaudu omandatud aktsiate nimiväärtus või nimiväärtuse puudumisel arvestuslik nimiväärtus ei tohi ületada liikmesriikide määratavat piiri. See piir ei tohi olla alla 10 % märgitud kapitalist;

ii) äriühingule oma aktsiate omandamiseks esimese lõigu tähenduses antav õigus, omandatavate aktsiate suurim arv, õiguse kehtivuse aeg ja maksimum- või miinimumtasu suurus sätestatakse äriühingu põhikirjas või asutamislepingus;

iii) äriühing täidab asjakohaseid aruandlus- ja teatamisnõudeid;

iv) teatavatel liikmesriikide määratud äriühingutelt võidakse nõuda omandatud aktsiate tühistamist tingimusel, et tühistatud aktsiate nimiväärtusega võrdne summa lisatakse reservile, mida ei tohi aktsionäridele jaotada muidu kui märgitud kapitali vähendamise korral. Seda reservi saab kasutada ainult märgitud kapitali suurendamiseks fondiemissiooni teel;

v) omandamine ei tohi kahjustada võlausaldajate nõuete rahuldamist.

(*) ELT L 96, 12.4.2003, lk 16."

5) Artikli 20 lõikes 3 asendatakse sõnad “artikli 15 lõike 1 punktis a” sõnadega “artikli 15 lõike 1 punktides a ja b”.

6) Artikli 23 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Kui liikmesriigid lubavad äriühingul, silmas pidades oma aktsiate omandamist kolmanda isiku poolt, kas otseselt või kaudselt teha ettemakseid või anda laene või tagatisi, kehtivad selliste tehingute suhtes teises, kolmandas, neljandas ja viiendas lõigus sätestatud tingimused.

Tehingud toimuvad haldus- või juhtorgani vastutusel õiglastel turutingimustel, eelkõige seoses äriühingu poolt saadava intressiga ning äriühingule esimeses lõigus osutatud laenude ja ettemaksete eest antava tagatisega. Kolmanda isiku või mitmepoolsete tehingute puhul peab olema iga tehinguosalise krediidiseisundit nõuetekohaselt uuritud.

Haldus- või juhtorgan küsib tehingutele üldkoosoleku eelnevat heakskiitu, ning sel juhul tegutseb üldkoosoleku kooskõlas artiklis 40 sätestatud kvoorumi- ja häälteenamuse nõuetega. Haldus- või juhtorgan peab esitama üldkoosolekule kirjaliku aruande, milles sisalduvad tehingu põhjused, aktsiaseltsi huvi sellise tehingu sõlmimise vastu, millistel tingimustel tehing sõlmitakse, tehinguga äriühingu likviidsusele ja maksevõimele kaasnevad riskid ning hind, millega kolmas isik aktsiad omandab. See aruanne tuleb vastavalt direktiivi 68/151/EMÜ artiklile 3 esitada avaldamise eesmärgil registrisse kandmiseks.

Kolmandatele isikutele antava finantsabi kogusumma ei tohi mingil hetkel tuua kaasa netovara vähendamist alla artikli 15 lõike 1 punktides a ja b kindlaksmääratud summa, võttes arvesse samuti mis tahes netovara vähendamisi äriühingu oma aktsiate omandamise kaudu äriühingu enda poolt või äriühingu huvides kooskõlas artikli 19 lõikega 1. Äriühing lisab bilansi passiva poolele finantsabi kogusummaga võrdse suurusega jaotamisele mittekuuluvat reservi.

Kui kolmas isik omandab äriühingult finantsabi saades äriühingu oma aktsiaid artikli 19 lõike 1 tähenduses või märgib märgitud kapitali suurendamise käigus välja lastud aktsiaid, peab see omandamine või märkimine toimuma õiglase hinna eest.”

7) Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 23a

Juhtudel kui artikli 23 lõikes 1 osutatud tehingu pooleks oleva äriühingu haldus- või juhtorgani üksikliikmed või nõukogu 13. juuni 1983. aasta direktiivi 83/349/EMÜ, mis käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid (*) artikli 1 tähenduses

emaettevõtja haldus- või juhtorgani üksikliikmed või selline emaettevõtja ise või oma nimel, kuid selliste organite liikmete või sellise ettevõtja huvides tegutsevad üksikisikud on sellise tehingu teiseks pooleks, tagavad liikmesriigid piisavate tagatiste abil, et selline tehing ei läheks vastuollu äriühingu huvidega.

(*) EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/43/EÜ.”

8) Artikli 27 lõike 2 teine lõige asendatakse järgmisega:

“Kohaldatakse artikli 10 lõikeid 2 ja 3 ning artikleid 10a ja 10b.”

9) Artikli 32 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Märgitud kapitali vähendamise puhul on vähemalt võlausaldajatel, kelle nõuded eelnevad vähendamisotsuse avaldamisele, vähemalt õigus saada tagatis nõuete kohta, mis otsuse avaldamise kuupäevaks pole rahuldatud. Liikmesriigid võivad jätta sellise õiguse arvestamata vaid juhul, kui võlausaldajal on piisavad tagatised, või kui need tagatised ei ole vajalikud äriühingu vara silmas pidades.

Liikmesriigid sätestavad esimeses lõigus kehtestatud õiguse kasutamise tingimused. Liikmesriigid tagavad igal juhul, et võlausaldajatel oleks lubatud taotleda kohaselt haldus- või kohtuorganilt piisavaid tagatisi, kui nad suudavad usutavalt näidata, et märgitud kapitali vähenemise tõttu on nende nõuete rahuldamine ohus ja et äriühingult ei ole saadud piisavaid tagatisi.”

10) Artikli 41 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Liikmesriigid võivad artikli 9 lõikest 1, artikli 19 lõike 1 punkti a esimesest lausest ning artiklitest 25, 26 ja 29 kõrvale kalduda ulatuses, mis on vajalik võtmaks vastu või kohaldamiseks sätteid, et ergutada töötajaid või teisi siseriikliku õigusega määratletud isikute rühmi osalema äriühingute kapitalis.”

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 15. aprillil 2008.

Kui liikmesriigid need meetmed võtavad, lisavad nad nendes meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud peamiste sise-riiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 6. september 2006

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel
eesistuja
P. LEHTOMÄKI
